UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Pactis conuentis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

ADDITIO.

a P. PAV. P. ¶Videamus igitur. Circa iſtã materiã quãdo actio competat patri⁊quando filio.⁊ quibus modis conſuletur in vno vel alio,vide que habes ad Bar.in l.poſt dotem.in prin.ff.ſol.mat.

a b **§.Accedit.** [a]Si extraneus dat dotem pro muliere,mulieri queritur actio [b] integra, niſi dans in-
c continenti fuerit ſtipulatus.[c]Et extraneus intelligitur quicunque
16 non habet mulierem in poteſtate.h.d. ¶†Vides,quod quando extraneus dat dotem pro muliere, mulier videtur ſtipulata,niſi ipſe
* incontinenti fuerit ſtipulatus*Gl.format. [d]q.⁊ multum notabilẽ,
d quid ſi extraneus promiſit dotem pro muliere,⁊ tẽpore promiſſionis nihil dicitur, quod dos pmittatur ſibi reſtitui,an poſtea poterit ſtipulatio preiudicare mulieri,Gl.determinat.⁊ bene,quod nõ, vt l.ex morte.j.ti.j.quam tene menti.Vide glo.j.poſt prin.no.ver.extraneum,⁊c.

ADDITIONES.

a P. PAV. P. ¶Accedit.Iſtud procedit etiam in muliere abſente. Et quid ſi matrimonium illud non ſequatur vide Decium conſil. xxxv. cum duobus ſequen.vbi etiam quod diuerſum ſit in patre ⁊ in extraneo.Et duz dicitur hic quod extraneus videtur donare, limita niſi extaret paterfamilias. qui teneatur eã dotare, q2 videt dediſſe animo repetendi a patre Pau.de Ca.conſ.xcvj.inci.ſi dicta Cornelia.in ij.vol.prope finem.In contrarium vide Soc. in conſi. ccxcj.Sed opi.Pau.tenet Bald.nouel.in tractatu dotis.licet eum non alleget.Vide que dicit Campegi.in eo tractatu in j.prima parte.q.xx.⁊ cxiiij.Et quando eſt debitor,vel gerit negotia,non cenſet donare Alex.cõſi.c.vol.ij.Vide q̃ ſcripſit Deci9 conſ.lxvj.⁊ duob9 ſeq.quando vnus de fratribus dotauit ſuam filiam de bonis communibus ſcientibus alijs an videatur conſentire animo donandi. Pro prima opi.vide Cor.conſi.cxxiiij.vol. qui loquitur de patruo dotante neptem ex fratre excluſam a ſtatuto , vt poſſit repetere a fratribus dotem,maxime ſi patruus haberet bona communia,vide eundem ad idem conſi.cccxvj.vol.iiij.

b ALEX. ¶Queritur actio. Iſtud intellige ſi ſequatur matrimonium alias ſecus.l.ſi meo.in prin.de iure do.⁊ in l. ſi donaturus. de condi.ob.cau.

c POMA. ¶Stipulatus.Limita vt non procedat in fratre, qui eſſet heres patris.qui ſtipulatur dotem ſibi reddi non tenetur illam ſtipulationem remittere filio.Ita anch.conſi.ſuo cccxxxv.incipiẽ. ex narratis ſuperius licet videatur contra iſtum tex. loquẽtem de quolibet extraneo , ⁊ hoc caſu mulier non poteſt aliquo modo de ipſa dote diſponere,vt per Alex.conſi.cj.vo.ij.⁊ limita etiam iſtum tex.vt per.Soci.conſi.cxxxv.

* CLAV. DE SEISS. ¶Stipulatus.Et iſtud habet locum etiã ſi dos promittatur pro muliere icerta,vt no.Pau.⁊ Alex.in l.a Titio.in prin.de ver.obl.

d ALEX. ¶Gl.format.Vide latius per Bar.in l.quoties. ſol.ma. vide Bar.in l.j.in prin.ſol.mat.

§.Et hoc ex rei. Viuo patre, hec actio eſt communis patris ⁊ filie,ſed patre mortuo etiam poſt conteſtationem ad mulierem integre pertinet.h.d.⁊c.

a **§.Et cum lex.** [a]Fundus dotalis vbicunq3 poſitus, non poteſt alienari,neque obligari,impediente l.Juli.dotalis fundi per hanc confirmata,⁊ declarata. h. d.Hoc eſt verum in fundo dotali,⁊ ſic in re immobili,ſed quid in re mobili:Et circa hoc dic, vt no.per glo.in auth.ſiue.š.ad Velleia.⁊ ego dixi in l.j.ſol.mat.⁊c.

ADDITIO.

a P. PAV. P. ¶Et cum lex. Circa auth.ſed quamuis.que ſequitur iſtum.§.dum dicit in ea quod pater poteſt minuere dotẽ filie mortuo primo viro,vide late Decium conſil.xxxv. ⁊ ſeq. vbi an locum habeat in dote promiſſa ⁊ quid in heredibus patris.

§.Illud. Omnia pacta dotalia, que non ſunt contra legẽ ſeruentur intacta , ⁊ hec lex , in preteritis locum habet.h.d.

De pactis conuentis. Rub. XIIII.

¶Continuatio patet de ſe , ⁊c.

LEX I.

LEgem quam. Iſtam legẽ habuiſtis de verbo ad verbũ š.de pac. l.legẽ.Breuiter dicit.Pactum appoſitum iuxta cõtractum,vel iuxta rei traditionẽ,rei coherentia veſtit. h.d.

LEX II.

FRuctus prediorum. Gl.legit hãc l.duob9 modis vt patet ex ea ſecũdum vtrãque breuiter dicit.Pactum de fructibus rei dotalis eſt ſeruandum.h.d.ſecundum vnam lec.loquitur vxori,ſecundum aliam,loquitur viro,⁊c.

LEX III.

a **QVamuis.** [a]Pactum patris non nocet filie,in actionibus dotis h.d.

ADDITIO.

a POMA. ¶Quamuis.Not.quod iſta l.quamuis, que vult quod pactum factum a patre,quod filia ſuperuiuẽte ſol.ma.heredes mariti lucrentur dotem,vel partem,non preiudicet filie,habere locum ⁊ in extraneo,ſecundũ Bar.conſi.cxxvj.inci.Titius maritauit. vult iſtud procedere etiaz ſi ſtipulatio interueniſſet,licet in hoc contrarium teneat,⁊ ſentiat glo.hic propter quam ita expreſſe tenuit Ro.in l.j.ff.ſo.ma.licet ibi ⁊ in §.ſeq.cum Bar.teneat etiã hic Sal. ⁊ Are.in iſta autem queſtione ego crederem quod opi.Bar.in patre p iſtũ tex.ſit vera.quã etiam ſequitur Sali.⁊ maxime, q2 cũ dos reſtituitur patri,cum hoc vt iterum dotet filiam nubere volentem illa dote,⁊ non minori l.j.,⁊ auť.ibi poſita,C.de rei vxo.act. ſequeretur ex hoc,quod fieret preiudiciũ filie,q2 cuz valeret pactum,diminueretur de facultatibus patris.vnde ipſe non dare teneretur ſummam prioris dotis,ſ3 eã q̃ facultatibus nunc conueniret, iuxta. l.pro. de iure dotium.Sed hec ratio nõ videtur bona, quia dicta auth. ibi poſita, vult quod pater nullo modo poſſit diminuere de ſumma prioris dotis , niſi clade aliqua fortuita decreuerit eius ſubſtantia.Sed certe tale pactum non eſt caſus fortuitus,⁊ ſic preiudicabit filie,quia imo pater tenebitur illam ſummam prioris dotis dare,⁊ ſibi imputet quod tali conuentioni ſe diſtrinxit cum ſibi ab initio liberum fuit ſe tali legi non ſubmittere.

LEX IIII.

PActum dotale. Filijs per matrem queritur actio, ⁊ inter patrem ⁊ filiumfamilias cõſiſtit obligatio ciuilis in aduentitijs.h.d.Hic eſt bonus caſus.Duo habes notare,que
1 dixi in ſummario.¶†Ad primum op.⁊ videtur quod ex pacto ma-
a tris[a] queritur actio filijs,vt ff.ſol.mat.l.Caius.Sol.caſus ſpecialis eſt ibi in dote fauore eius pro quo dos datur. Hic enim licet pactum interponatur ſuper dote tamen quod acquiratur filio,reſpicit fauore filij non eius pro quo dos datur.¶Op.ij.de l.pater.j.e. So.ibi loquitur in patre,hic in matre.Simile habetis in l.debitor ff.ad Treb.Dices tu quod eſt contra caſum l.Publia.in prin.ff.depoſiti.vbi ex pacto matris queritur actio filio. Reſp.non.quia ibi pactum interponitur ſuper re propria.Unde idẽ iuris eſt,ſi mater paciſcatur,vt reddatur filio,ſicut cuilibet extraneo,vt š.ad exhi.
2 l.pe.¶Ad ſecundum op.†inter patrem,⁊ filium,non cõſiſtit obligatio ciuilis, vt l.frater a fratre.ff.de condi.inde.Sol.Iſtud eſt verum olim.hodie ſecus in aduẽtitijs,vt hic,⁊ l.iubemus.j.ad Treb. no.in auth.vnde ⁊ ſi parens.š.de inoffic.teſta.l.ſi quis pro eo.§.j.ff. de fideiuſ.⁊ no.in d.l.frater a fratre,⁊c.

ADDITIO.

a ALEX. ¶Pacto matris.An ex pacto matris acquiratur vide etiam q dicitur de ver.obli.l.ſtipulatio iſta.§.alteri. vbi pro ctores,⁊ hic etiam quid in patre,vide Bar.in l.ſi patri.ff.eo.

LEX V.

a **HEreditas.** [a]Pactum de dote mulieris post mortem reddẽda , vim teſtamenti nõ obtinet.h.d.Hec lex legitur duob9 modis.Uno modo in marito,alio modo in extraneo,⁊ iſta de extraneo eſt vera.Probatur ex prin.l.dum dicit,hereditas extranei,

ADDITIO.

a ALEX. ¶Hereditas.Et facit l.verba contraxerunt.ff.de ver. In cõtrarium videtur tex.in l.tale pactum.§.j.ff.de pac.⁊ ibi Bar. licet Aug.ibi contra Bar.poſſet dici quod iſta l.⁊ ſi mulier. loqueretur in extraneo,ſecus in coniuncta perſona,vel ab inteſtato ceſſura.Et de huius intellectu vide Bar.in l.fi.š.de pac.

LEX VI.

SI conuenit. Pactum patris nocet ipſi patri cum actio dotis ad eum integre ceperit pertinere.h.d.in ſumma.⁊c.

LEX VII.

PAter pro filia. Per aſcendẽtes per lineam paternam deſcendẽtibus queritur actio vtilis.h.d.¶Op.š.eo.l.pactũ.So. quidam intelligunt hoc de nepotibus ex filio,⁊ ceſſat contrarium.Alij intelligunt de nepote ex filia,⁊ tũc ob.con poteſt reſponderi,⁊ ideo iſta lec.non eſt vera,quia per aſcendentes ex linea materna, non queritur actio vtilis , nec directa. ¶ op.š.de iure do.l.ſi genero.Sol.vt gl.vel vt ibi.⁊c.

LEX VIII.

a **HAc lege.** Jn rebus paraphernalibus.[a]maritus ſe intromittere non habet, muliere contradicente.h.d.

ADD

ADDITIO

ALEX. ¶ Paraphernalibus. Et quid ſi iſta bona paraphernalia ſint conſumpta per virum, vide l. de his. vbi eſt tex. no. de do. inter vir. ⁊ vxo.

LEX IX.

Ex morte. Pacta de lucranda dote, ⁊ donatione propter nuptias, debẽt eſſe equalia reſpectu quote nõ reſpectu quãte, etiam ſi ab extraneo[a] pro muliere dos donetur. h. d. ¶ Not. ſi. huius l. q̃ gl. alle. multum notabiliter. quod ad hoc vt ille qui promiſit dotẽ poſſit eam ſtipulari, requiritur quod tempore promiſſionis hoc agatur: ſecus ſi promiſit, ⁊ poſtea in traditione velit ſtipulari. Certe non poteſt, vt vidiſtis ſ. ti. proxi. l. j. §. accedit[b], ⁊c.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Ab extraneo. Quande extraneus dotando videatur donare, vide in l. fi. ⁊ ibi dixi ſ. de dotis promiſ.

b ALEX. ¶ Accedit. Et latius per Bar. in l. quoties. ſol. ma. Fallit in fructibus. gl. eſt in ver. perrexerint. in auth. de nõ eligen. ⁊ bal. in auth. ſiue a me. ſ. ad Velleia.

AVTHENT.

a **Equalitas.** [a] Iſta auth. dicit gl. quod de conſuetudine non ſeruatur, ſed tamẽ nos vtimur, ⁊c.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Equalitas. Ad iſtam auth. vide Bal. poſt gl. in auth. dos data, ⁊ fallit in l. quod ſcimus. j. de bo. que lib. ſcd̃m vnam lect. in fi. ⁊ tenet Bal. in auth. ſiue a me. ſ. ad velleianum.

P. PAV. P. ¶ Equalitas. Uide circa iſtam auth. Rom. ſingulari dlxij. inci. conſtante matrimonio circa non facienda pacta inequalia, vide Cep. caute. lxj. Item circa iſtam inequalitatem vide Com. conſi. xxvj. incip. cum ſtatutum Padue ſit. vbi ponit quod licet ex cõſuetudine tolleretur inequalitas, ſi tamen fiat pactum de lucrãda dimidia dotis, ⁊ econtra propter inequalitatem ſeruandam in quota, licet non in quantitate ſeruetur. Et ibi ad fi. ponit quod valeret pactum in contrarium initum.

LEX X.

Lege leonis. Iſta lex tollit vnum dubium ſuper l. prececedenti. breuiter dicit. Diſparitas in pactis de lucrando, reducitur ad paritatem in quantitate minori. h. d. ⁊c.

LEX XI.

a **Si mulier.** [a] Hec eſt bona lex. Breuiter dicit, Maritus in rebus paraphernalibus intelligitur procura. ⁊ vſuras poteſt in commodũ commune conuertere, ⁊ pro his bona ſunt obligata, niſi ipſa in obligatione ſibi proſpexerit, ⁊ tenetur maritus adhibere in eis maiorem diligentiam quam in ſuis h. d. No. † quod maritus in rebus paraphernalibus dicitur factus procu. Contra ſ. de pro

b cu. l. maritus. Glo. dat[b] plures ſol. hec eſt vera ex eo quod tradidit

c marito inſtrumenta[c], videtur eum feciſſe ſuũ procuratorem. Ita di

a cit gl. tua, quam vide ⁊ no. eſt gl. Secundo no. † quod vſuras rerum paraphernaliũ maritus poteſt conuertere in communes vſus. contra ſ. ad l. Fal. l. pe. in prin. Dicit glo. aliud eſt in fructibus aliud eſt

d in vſuris,[d] ⁊ vide gl. tuam no. Doct. noſtri omnes intelligunt iſtam gl. in fructibus naturalibus, ſecus in induſtrialib⁹, in quibus eadẽ eſt ratio, que in vſuris. do. Mar. Syl. diſputauit iſtam queſtionem quam videtur eodem modo vidiſſe. Ego recitaui *tibi iſtam gl. ⁊ q.

e in d. l. pe. ff. ad l. Fal. ¶ Not. [e] vltimo † quod per prouiſionem hominis, receditur a prouiſione legis. [f] Gl. aſſignat arg. contraria ⁊ non

f ſoluit ſuper verbo, contentã. ibi. §. ſi ex conuentione. Sed hic prouiſio legis erat de iure ſpeciali, in contrario de iure communi. Circa quod plene vide Cy. in l. ij. de iure e[...]hy. ⁊c.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Si mulier. Uide que dixi in l. pe. ad l. Fal. ⁊ quomodo cognoſcatur res eſſe paraphernalis, vide Bar. in l. ob maritorum. ſ. ne vxor pro marito.

b ALEX. ¶ Gl. dat. Adde quod no. Bar. in l. vulgo. ff. de admi. tu. ⁊ no. Bar. ⁊ doc. in l. maritus. ſ. de proc. ⁊ ſing. alle. l. ſi qua per calũniam. §. fi. de epiſc. ⁊ cle. ⁊ tamen eſt gl. in contrarium ſecundũ Bal. no. in l. j. C. de procu. ⁊ vide etiã Bar. in l. iij. ff. de Car. edi. ⁊ in l. Meuia. in prin. ff. ſol. mat. vbi per Bal. ⁊ per Imo.

P. PAV. P. ¶ Inſtrumenta. Circa hoc vide omnino Roma. ſing. dcclxx. inci. numquid. ⁊ in conſi. cccclxvj. ad finem.

d ¶ In vſuris. Uide Com. in cõſi. ciiij. cum ſuis ſubſcriptionib⁹ vbi ponit que dicãtur proprie paraphernalia, ⁊ quid de fructibus naturalibus vel induſtrialibus ponit. vide ibidem.

CLAV. DE SEISS. ¶ Ego recitaui. Uide etiam in materia Are. conſi. clx. in j. dub.

¶ No. Ultimo. Uide i l. marit⁹. C. de proc. ⁊ q̃ ibi ſcripſi. Item vide circa iſtã materiã in conſil. lxiij. in ij. vol. inci. ſuper dubio quo queritur. Et vide eundem conſi. xlj. in v. vol. in quibus locis habes que dicantur paraphernalia. Et vide etiam omnino in l. maritus. Ale. in l. j. ff. ad legem Fal. poſt Bar. Et quod ſint etiam reſtituendi fructus vide omnino Bar. conſil. cxxv. inci. queſtio talis eſt, ⁊ latiſſime omnino Pau. de Ca. clxxxvj. inci. ſuper primo. Item inquantum dicitur in diſtinctione doctorum in iſta materia quod ſi fructus ſint conſumpti, non teneantur heredes viri, licet tenentur ſi non eſſent conſumpti, an in dubio preſumantur conſumpti. Flor. de ſanc. petro. in ſuſcrip. ad conſi. ciiij. Com. de quo ſ. tenet quod ſic. Contrarium tenet Pau. de Ca. in d. conſi. clxxxvj. Salic. in iſta l. ſi. dicit q̃d creditur marito aſſerenti ſe centum poſuiſſe in vſ[..]s communes. Quod intelligit Ant. in conſi. clx. ſi dicat veriſimilia. Secus ſi quãtitas eſſet magna, vt per eum. Uide etiam econtra Sali. ⁊ Alex. in l. maritus, que eſt l. pe. ff. ad l. Fal. Uide in materia quomodo maritus teneatur ad fructus bonorum paraphernalium, ⁊ quid de pẽſionibus, Alex. conſi. clxiij. in v. vol. ⁊ ibi in d. conſi. clxiij. patet quomodo conſtituantur paraphernalia.

f ALEX. ¶ Legis. Uide Bar. in l. ſi cum dotẽ. in prin. ſol. ma. Spe. in ti. de coniuncta perſona. quod limita vt per Bal. Inſt. de acti. §. item ſeruiana. P. PAV. P. ¶ Circa hoc an ⁊ quando cenſeatur receſſum a generali vel ſpeciali, in caſu iſto. ⁊ quid ſi ſpecialis eſſet appoſita per vxorem, vide do. Ant. conſi. xxv. ante finem.

De dote cauta non numerata. Rub. XV.

¶ Continua vt in gloſſa, ⁊c.

LEX I.

1 ☞ Scripture publice ſtatur, in eo quod ibi continetur.

2 Inſtrumentis dotalibus hodie renunciatur exceptioni non num. pecu. ⁊ ideo ſufficit ſola confeſſio.

a **Dotem.** Dos confeſſata[a] non numerata, effectualiter non poteſt repeti. h. d. ¶ Contra iſtud op. ⁊ videtur, quia inſtrumentum probat, vt l. ſi. arbi. tute. Dicunt quidam, quod hic fuit ſcriptura priuata, non publica. Vel aliter dic,

1 dicit gl. ⁊ melius, † Scripture publice ſtatur in eo quod ibi continetur, vnde ſi in inſtrumento contineretur numeratio, q̃d notari⁹, dicit, dedit ⁊ numerauit, in p̃ſentia mei notarij, ⁊ ſufficeret. Sed hic continebatur confeſſio tantũ, non numeratio, ideo poteſt obijci exceptio non numerate dotis intra tempus ſtatutũ

2 j. l. vlti. ⁊ auth. ibi poſita. Item op. † quia ſecundum hoc omnes er-

b rant, quia inſtrumentum dotale fit de ſola confeſſione[b] Sol. In inſtrumentis hodiernis renunciatur exceptioni non numerate pecunie, ⁊ ideo illa inſtrumẽta ſufficiunt. Ita intelligit gl. ⁊ bene: de quo

c videbitis in l. ſi ex cautione. de non nu. pec. ⁊ vide hanc gloſ. [c] quam no. ⁊ perpetuo tene menti, ⁊c.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Confeſſata. Circa confeſſionem factam de dote, vide aliqua que no. Spe. in ti. de confeſ. §. ij. in fi.

b PAV. P. ¶ Confeſſione. Circa materiam exceptionis non numerata. dotis, vide late Felin. in cap. ſi cautio. extra, de fide inſtrumẽ. Et an ⁊ quando confeſſio ſola dotis, vbi non conſtat de actuali numeratione, preiudicat marito, vel alijs creditorib. vide late Soci. in l. j. ſol. mat. vbi ponit quando eſt facta poſt contractum matrimoniũ Uide etiam late Alexand. conſi. cxlij. in v. volu. vide Barba. conſi. xxxvij. vol. iiij. in ij. dubio.

c ALEX. ¶ Uide hanc gl. Uide Bal. in rub. de priui. dot. ⁊ Bar. in l. aſſiduis. qui poti. in pig. habe.

LEX II.

a * **Quod de ſuo.** [a*] Dos confeſſata animo donãdi, morte confirmatur. h. d. ¶ Opp. ſ. de l. proxima. ⁊ j. l. proxi. Sol. Ibi fuit confeſſus ſpe future numerationis, hic animo donãdi. ¶ Secundo op. de do. ante nup. l. j. Sol. Ibi matrimonium fuit ſolutum diuortio, ⁊ ſic donatio tacite reuocata, hic fuit ſolutum morte, ⁊ ſic donatio fuit tacite confirmata. ¶ Opp. quando in donatione non interuenit traditio, non confirmatur morte, vt l. Papinia. ff. de do. inter vi. ⁊ vxo. Sed hic nulla interuenit traditio, ergo Sol. gl. Mirabiliter hic non interuenit traditio vera, ſed aliquid loco traditionis. Uide iſtam gl. quam no. ⁊c.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Quod de ſuo. Adde quod ſi depono, vel mutuo nomine tuo, iſtud habetur loco traditionis, per iſtam gl. ſecundũ bal. in auth. ex teſtamento. C. de collat.

* CLAV. DE SEISS. ¶ Dos Confeſſata. De iſtis confeſſionibus dotis recepte, que quotidie fiunt per maritos, vide per Bar. ⁊ doc. in l. in his rebus. §. ſi vir. ff. ſol. ma.